

Asia: VN/7918/2023

Lausuntopyyntö luonnoksesta hallituksen esitykseksi eduskunnalle laiksi Kilpailu- ja kuluttajavirastosta annetun lain muuttamisesta

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

Kansliapäällikön päätös 5.6.2023 § 90

Lausunto työ- ja elinkeinoministeriölle Kilpailu- ja kuluttajavirastosta annetun lain muuttamista koskevasta hallituksen esitysluonnoksesta

Kansliapäällikkö päätti antaa työ- ja elinkeinoministeriölle seuraavan lausunnon Kilpailu- ja kuluttajavirastosta annetun lain muuttamista koskevasta hallituksen esitysluonnoksesta.

Helsingin kaupunki kiittää mahdollisuudesta lausua työ- ja elinkeinoministeriön lausuntopyyntöön luonnoksesta hallituksen esitykseksi eduskunnalle laiksi Kilpailu- ja kuluttajavirastosta annetun lain muuttamisesta. Helsingin kaupunki esittää asiassa seuraavaa.

Hallituksen esitysluonnoksessa esitetään kansallista täydentävää sääntelyä sisämarkkinoita vääristävistä ulkomaisista tuista annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU 2022/2560) viranomaisvelvollisuuksien määrittelyä. Esityksen tavoitteena on varmistaa, että kansalliset viranomaiset ja julkiset hankintayksiköt voivat tehdä komission kanssa asetuksen edellyttämää yhteistyötä ja noudattaa asetuksen mukaisia velvoitteita. Esityksellä annetaan säädöksiä asetuksen velvollisuuksien selventämiseksi ja toimivaltaisen kansallisen viranomaisen nimeämiseksi.

Muutokset esitetään tehtäväksi Kilpailu- ja kuluttajavirastosta annettuun lakiin. Ministeriö ei esitä muutoksia kansalliseen hankintalainsäädäntöön, vaikka asetusta asettaa hankintayksiköille ja tarjoajille uusia velvoitteita suurten hankintakokonaisuuksien hankintaprosesseissa. Asetuksen mukaan hankintayksiköiden tulee vähintään 250 miljoonan euron arvoisissa hankinnoissa muun muassa informoida tarjoajia niiden velvollisuudestaan ilmoittaa saamistaan ulkomaisista valtiontuista sekä sulkea ilmoitusvelvollisuuttaan laiminlyöneen tai sisämarkkinoita vääristävää tukea saaneen tarjoajan tarjouskilpailusta.

Helsingin kaupunki pitää esitysluonnoksen tavoitteita ja ehdotuksia kannatettavina. Ehdotuksen mukaan Kilpailu- ja kuluttajavirastolle annetaan tehtäväksi suorittaa asetuksen mukaisia tarkastuksia Suomessa komission pyynnöstä ja avustaa komissiota sen Suomessa asetuksen perusteella tekemissä tarkastuksissa. Tätä voidaan pitää perusteltuna viraston nykyisten kilpailuoikeudellisten tarkastustehtävien johdosta. Lisäksi viraston uutta roolia kansallisena yhteyspisteenä voidaan pitää kannatettavana, koska rooli olisi toissijainen eli rajattaisiin niihin tilanteisiin, joissa muuta tahoa tietojenvaihtoon komission kanssa ei Suomesta löytyisi.

Asetuksen julkisia hankintamenettelyjä koskevien säännösten osalta ministeriö on tunnistanut neljä eri sääntelyvaihtoehtoa, joista kolme koskee asiasta säätämistä kansallisessa hankintalainsäädännössä eri tavalla ja yksi sitä, ettei asetuksen velvoitteista säädettäisi hankintalaeissamme ollenkaan. Helsingin kaupunki kannattaa ministeriön valitsemaa vaihtoehtoa siitä, ettei asetusta ole tarkoituksenmukaista täydentää uudella kansallisella hankintalainsäädännöllä. EU-asetus on suoraan sovellettavaa lainsäädäntöä jäsenvaltioissa ja sekä hankintayksiköiden että tarjoajien velvoitteet ilmenevät riittävän selkeästi asetuksesta. Lisäksi asetuksesta johtuvat hankintojen ilmoittamiseen liittyvät muutostarpeet tullaan huomioimaan julkisten hankintojen kilpailutuspalvelu HILMA:n kehitystyössä osana hankintojen ilmoittamista koskevaa eForms-uudistusta ja komissio on ilmoittanut antavansa soveltamisohjeita asetukseen liittyen. Kaupunki pitää kuitenkin tärkeänä, että EU-asetuksen velvoitteista ja komission soveltamislinjauksista informoidaan riittävästi sekä hankintayksiköitä että julkisiin tarjouskilpailuihin osallistuvia yrityksiä.

Muutoin Helsingin kaupungilla ei ole lausuttavaa asiassa.

Eid Terttu
Helsingin kaupunki